

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

“KEŞKE” DEMENİN ACISI

Es-selamu aleykum ve RahmetuLlahi ve Berekatuhu.

Euẓu bi-Llahi mine ş-şeytani r-racim. BismiLlāhi r-Raḥmāni r-Raḥīm.

Ve s-salatu ve s-selamu ‘ala Rasulina Muhammed’in Seyyidi l-evveline vel ahirin.

Meded yā ResūlaLlāh, meded yā Sādāti ‘Ashābi ResūliLlāh, meded yā Meşāyihinā,

Destur Mevlāna Şeyh Abdullāh el-Fa’iz ed-Dağistāni, Şeyh Muhammed Nazım el-Hakkani. Meded. Tarikatuna es-Sohbe vel hayru fil Cemiyyeh.

Bismi Llāhi r-Raḥmāni r-Raḥīm:

يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي

(Kur’ân 89:24). ‘Yekûlu yâ leytenî kaddemtü lihayâtî, “Keşke bu hayatım için önceden bir şey yapsaymışım” der.’ Sadaka Llāhu l-‘Azîm. İnsanoğlu âhirette son nefesini verdikten sonra şöyle der: “Ne oldu! Bütün hayatım gözlerimin önünden geçti.” Gözü önüne geçer derler, fitil gibi derler. Öyle oluyor yani.

İnsan bakıyor “bu hayatta keşke bir şeyler yapsaydım” diye hasret eder insan. Öleceği vakit, son nefeslerde Allah Azze ve Celle onların basiretini açar, her şeyi görür. Yanındakilerini, önündekilerini, yaptıklarını “keşke bir şey yapsaydım” diye der. Keşkeyle olmuyor işte.

Şimdi insanlar yaşarken “Keşke şu işi yapsaydım, bu kadar para kazandım. Keşke bu yere alsaydım, bu kadar malım olurdu. Bununla evlensem şöyle olurdu. Bununla iş yapsam böyle olur” diye. Yaşarken bunlara şey yapar insan, hasret olur ki “Yapamadığım, canı sıkılır, morali bozulur, yapmadık, etmedik, bak bu kadar şey vardı.”

Herkes istediğini yapabilseydi olurdu ama istediği şey Allah Azze ve Celle ona açacağı şey hayır işleri. İbadetini yapmak isterse Allah Azze ve Celle mani olmaz. Yani bu insanlar “Allāh ﷻ yaptırmadı”. Doğru Allāh ﷻ yaptırmadı ama O'nun da bir sırrı var. Sen Allah Azze ve Celle yaptırmadı deyince sen kabahatı Allah Azze ve Celle’ye yüklüyorsun. Sen hiçbir şeyin yok. Senin temizsin, hatta mazlumsun. Haşa. Olmaz. Allah Azze ve Celle’nin bu sırlarından bir sırdır: Kader. Bir de insanın ibadet yapacağı, edeceği şeyin nasıl olduğunu kendi bilir. Ama insan istese demek Allah Azze ve Celle ona yaptırır. Ama o İrade-i Cüz’iyye, İrade-i Külliye var (Kısmi İrade ve Tam İrade). Onu, insan kabahatini ona atmasın. İnsan yapsın, ibadetini yapsın. İbadet yapmak zor değil. İbadetten çok daha zor şeyler insanlar yapar bütün gün. Dünya için ibadetin yüz katını yaparlar. Ondandır yorulmazlar, şikayet etmezler. Ama ibadete gelince işte “yapamıyorum, edemiyorum” diye mazeret gösterirler.

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Ama işte dediğimiz gibi Allah Azze ve Celle son nefesinde, onu gösterir. Bu defa fayda olmaz; faydası olmaz. “Keşke yapsaydım, keşke etseydim, keşke namaz kılsaydım, keşke oruç tutsaydım, keşke sadaka verseydim, keşke zekat verseydim, keşke hacca gitseydim. Param vardı, sıhhatim yerindeydi. “Yok sonra yaparım ederim” derken nefes bitti gitti.” Allāh ﷻ muhafaza etsin. Allāh ﷻ yapmasını nasip etsin. Bu tembezliği, miskinliği üzerimizden alsın inşaAllah.

Ve-min Allahi t-tevfık. El-Fatiha.

Mevlana Şeyh Muhammad Adil er-Rabbani
30 Temmuz 2025/ 05 Safer 1447
Sabah Namazı – Akbaba Dergahı, İstanbul